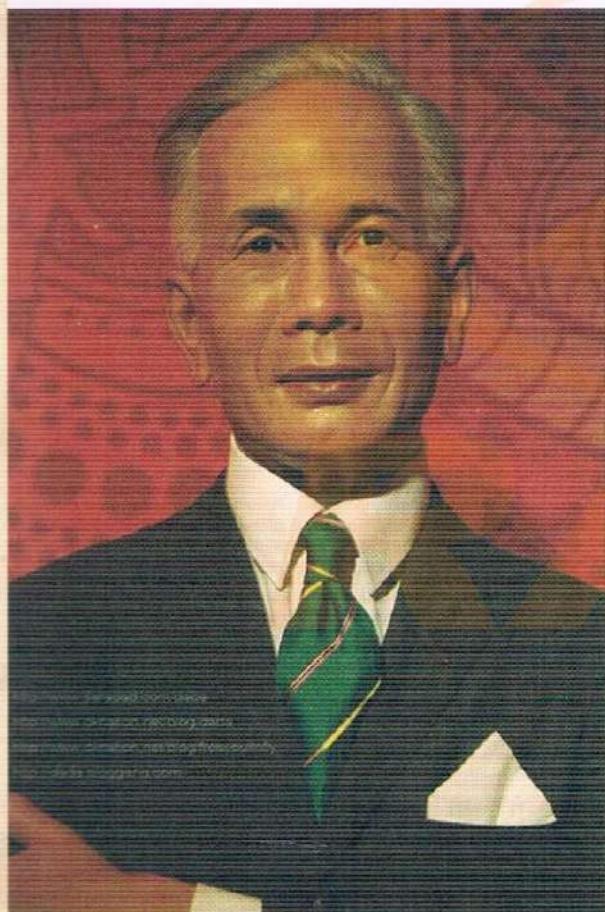

รัฐนิยมของรัฐบาลนายกรัฐมนตรี

จอมพล ป.พิบูลสังคมรำ

สมพุทธ ธุระเจน เรียนเรียง

จอมพล ป.พิบูลสังคมรำ

จอมพล ป.พิบูลสังคมรำ เป็นนายทหารคนหนึ่งที่ร่วมคัดและทำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย จากรัฐบาลสมบูรณ์ญาลีหรือราชบัฏมาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากรยิ่งยิ่งภายใต้รัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๘๙

จอมพล ป.พิบูลสังคมรำ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๑ ประมาณ ๖ ปี ภายหลังการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองต่อจาก พลเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ในขณะนั้นการเมืองระหว่างประเทศอยู่ในภาวะดับขั้น โดยเฉพาะในทวีปยุโรปและเอเชีย พระราชวงศ์ของเยอรมนีที่มีอิทธิพลเป็นผู้นำได้พนักอโศกเตรียมเป็นส่วนหนึ่งของเยอรมนี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ.๒๔๘๑ และส่งกองทัพเข้ายึดครองโปรแลนด์เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๒ ซึ่งเป็นผลให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในทวีปยุโรป เมื่ออังกฤษและฝรั่งเศสประกาศไม่เห็นด้วยกับการกระทำของเยอรมนีฝ่ายหนึ่ง เยอรมนีต่อมาเมืองตากลีอิกฝ่ายหนึ่งเป็นพันธมิตร ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประทศต่างๆ ตกเป็นเมืองที่นักชิงมหาอำนาจของชาติในทวีปยุโรป กล่าวคือประเทศไทยตะวันตกของประเทศไทยทั้งพม่าและอินเดีย เป็นเมืองที่นักชิงอังกฤษ ทางทิศตะวันออกหันหัวไปยังกัมพูชาและลาว เป็นเมืองที่นักชิงฝรั่งเศสร่วมกันเรียกว่า คินໂຕจีนของฝรั่งเศส (French Indochina) และเมืองญี่ปุ่นประกาศเข้าร่วมสังคมรำเป็นฝ่ายเยอรมนีและอิตาลี และส่งกำลังทหารเข้าไปใน

อินโดจีน และประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย ทำให้เกิดสมควรมาเรียบเรื่อยๆ

รัฐบาลของจอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้ประกาศ ความเป็นกลางและมีนโยบายพัฒนาประเทศอย่างด้าน โดยเฉพาะเกี่ยวกับ “รัฐนิยม” ๑๗ ฉบับ ดังต่อไปนี้

รัฐนิยม ฉบับที่ ๑

เรื่อง การใช้ชื่อประเทศ ประชาชน และสัญชาติ

โดยที่รัฐของประเทศไทย มีเรียกกันเป็นสองอย่าง คือ “ไทย” และ “สยาม” แต่ประชาชนนิยมเรียกว่า “ไทย” รัฐบาลเห็นสมควรถือเป็นรัฐนิยมใช้ชื่อประเทศให้ต้องตามชื่อเรื่องชาติและความนิยมชอบประชาธิรัฐของไทยดังต่อไปนี้

ก. ในภาษาไทย

ชื่อประเทศ ประชาชน และสัญชาติให้ใช้คำว่า “ไทย”

ข. ในภาษาอังกฤษ

๑. ชื่อประเทศ ให้ใช้ว่า “THAILAND”

๒. ชื่อประชาชน และสัญชาติให้ใช้ว่า THAI

แต่ทั้งนี้ ไม่กระทำการถึงกรณีที่มีบทกฎหมายบัญญัติ คำว่า “สยาม” ไว้ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นต้นไป

รัฐนิยมฉบับที่ ๒

เรื่อง การป้องกันภัยที่จะบังเกิดแก่ชาติ

ด้วยรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ชาติไทยต้องเป็นที่ เกิดภัยของชาติไทยอย่างสูงสุดเห็นอีกสิ่งใดๆ การป้องกัน รักษาชาติย่อมเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่ร่วมชาติกัน จักต้องป้องกันอันตรายหรือความเสื่อมโทรมของ ชาติที่อาจมีมาด้วยประการต่างๆ จึงประกาศเป็นรัฐนิยม ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ชนชาติไทยต้องไม่ประกอบกิจการใดๆ โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์และความปลอดภัยของชาติ

๒. ชนชาติไทยต้องไม่เปิดเผยลิ้งชื่อจากเป็นผล เสียหายแก่ชาติให้ชนต่างชาติล่วงรู้เลยเป็นอันขาด การกระทำเช่นนั้นเป็นการทรยศต่อชาติ

๓. ชนชาติไทยต้องไม่ทำตนเป็นตัวแทนหรือ เป็นปากเสียงของต่างชาติ โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ แห่งชาติไทย ต้องไม่ออกเสียงหรือแสดงตนเข้าข้าง ต่างชาติในการณ์ที่เป็นปัญหาระหว่างชาติ การกระทำ เช่นนั้นเป็นการทรยศต่อชาติ

๔. ชนชาติไทยต้องไม่แอบอ้าง ชื่อชาติที่ดินแดน ที่ต่างชาติ ในทางที่เป็นภัยแก่ชาติ การกระทำเช่นนั้น เป็นการทรยศต่อชาติ

๕. เมื่อปรากฏว่า มีผู้หนึ่งผู้ใดทรยศต่อชาติ เป็นหน้าที่ของชาวไทยต้องเอาใจใส่รับรังับเหตุนั้น

ประกาศฯ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พุทธศักราช
๒๕๖๔

รัฐนิยมฉบับที่ ๑ เรื่อง การเรียกชื่อชาวไทย

ด้วยรัฐบาลเห็นว่า การเรียกชาวไทยบางส่วน ไม่ต้องตามชื่อเชื้อชาติและความนิยมของผู้ถูกเรียกที่ได้ การเรียกชื่อแบ่งแยกคนไทยออกเป็นหลายพากหlays เหล่า เช่น ไทยเหนือ ไทยอีสาน ไทยใต้ ไทยอิสลาม ก็ตี ก็ไม่สมควรแก่สภาพของประเทศไทย ซึ่งเป็นลัพธ์หนึ่งอัน เดียวกัน จะแบ่งแยกมิได้

จึงประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ให้เลิกการเรียกชาวไทย โดยใช้ชื่อที่ไม่ต้อง ตามชื่อเชื้อชาติและความนิยมของผู้ถูกเรียก

๒. ให้ใช้คำว่า “ไทย” แก่ชาวไทยทั้งมวล ไม่แบ่งแยก

ประกาศฯ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พุทธศักราช
๒๕๖๔

รัฐนิยมฉบับที่ ๔ เรื่อง การเคารพธงชาติ เพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี

ด้วยรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า ธงชาติ เพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เป็นสิ่งสำคัญประจำชาติ ที่ได้รับความเชิดชูเคารพของชาวไทยทั้งมวล จึงประกาศ เป็นรัฐนิยมไว้ ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อได้เห็นการชักธงชาติขึ้น หรือลงจากเสา ประจำสถานที่ราชการตามเวลาปกติหรือได้บินเสียง แต่เดียวหรือนกหวีดเป่าคำน้ำ หรือให้การแสดงศัญญาณ การชักธงชาติขึ้นหรือลดลงลง ให้แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

๒. เมื่อได้เห็นธงชัยเฉลิมพล ลงเรือบน รถประจำกองยุวชนทหาร หรือลงประจำกองลูกเสือ ชั้นทางราชการเชิญฝ่าม้า หรืออยู่กับที่ประจำแแวงทหาร หรือหน่วยยุวชนหรือลูกเสือ ให้แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

๓. เมื่อได้ยินเพลงชาติ ชั้นทางราชการบรรเลง ในราชการ ก็ตี ชั้นบุคคลบรรเลงในงานพิธีอย่างหนึ่ง อย่างใดก็ตี ให้ผู้ที่ร่วมงาน หรือที่อยู่ในวงงานนั้น แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

๔. เมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี ชั้น ทางราชการบรรเลงในราชการ ก็ตี ชั้นบุคคลบรรเลงใน โถงมหาศพ หรือในงานสมโภศใดๆ ก็ตี ให้ผู้ที่ร่วมงาน หรือที่อยู่ในวงงานหรือในโถงมหาศพนั้น แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

๕. เมื่อได้เห็นผู้ใดไม่แสดงความเคารพดังกล่าว ในข้อ ๑-๒-๓ และ ๔ นั้น พึงช่วยกันตักเตือนนี้แจ้งให้ เห็นความสำคัญแห่งการเคารพธงชาติ เพลงชาติ และ เพลงสรรเสริญพระบารมี

ประกาศฯ ณ วันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช
๒๕๖๔

รัฐนิยมฉบับที่ ๕ เรื่อง ให้ชาวไทยพูดภาษาไทยใช้เครื่องอุปโภคบริโภค^{ที่มีกำเนิดหรือทำขึ้นในประเทศไทย}

เนื่องด้วยสถานการณ์ของโลกอยู่ในสภาพ สถานการณ์ทุกประเทศ ทั้งที่เป็นคู่สัมคุមนากลาง จำต้องสนับสนุนการเกษตร พาณิชย์และอุตสาหกรรม

ของชาติเป็นพิเศษ คณารัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ถึงเวลาจำเป็นที่จะต้องซักชวนชาวไทยให้กระทำเช่นนั้น จึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ชาวไทยพึ่งพายามบริโภคแต่อาหาร อันประจุจากสิ่งที่มีกำเนิดหรือทำขึ้นในประเทศไทย

๒. ชาวไทยพึ่งพายามใช้เครื่องแต่งกาย ด้วยวัตถุที่มีกำเนิดหรือทำขึ้นในประเทศไทย

๓. ชาวไทยพึ่งช่วยกันสนับสนุนงานอาชีพ การเกษตร พานิชย์ อุดสาหกรรมและวิชาชีพของชาวไทย ด้วยกัน

๔. กิจการสาธารณูปโภคอันได้ที่รัฐบาลหรือ ชาวยield จัดให้มีขึ้นแล้ว ชาวไทยพึ่งพายามใช้และ สนับสนุน

๕. ชาวไทยผู้ประกอบการเกษตร พานิชย์ อุดสาหกรรม งานอาชีพ หรือวิชาชีพ อันได้วัสดุการสนับสนุน โดยรัฐนิยมฉบับนี้ ต้องพယามรักษามาตรฐานปั้ปรับปรุง คุณภาพให้ดียิ่งขึ้น และดำเนินกิจการนั้นๆ ด้วยความ ที่สำคัญสุจริตทุกประการ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๙

รัฐนิยมฉบับที่ ๖

เรื่อง ทำนองและเนื้อร้องเพลงชาติ

ด้วยรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า ทำนองและเนื้อร้องเพลงชาติ ซึ่งได้ประกาศไว้ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ นั้น ทำนองเพลงเป็นที่นิยมแพร่ หลายตามสมควรแล้ว แต่เนื้อร้องจะต้องมีใหม่ เพราะว่า ประกาศได้เรียกว่าประเทศไทยแล้ว จึงได้ประกาศให้ ประชาชนเข้าประภาดแต่มาใหม่ บัดนี้ คณะกรรมการได้ พิจารณาตัดเลือกเนื้อร้องบางบทเสนอให้คณารัฐมนตรี วินิจฉัย คณารัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาพิจารณาแล้ว ลง นัดพร้อมกันตกลงตามบทเพลงของกองทัพบกโดยแก้ไข เล็กน้อย

เพลงชาติไทย

เพลงชาติไทยฉบับเดิม คำม่อง: พระเจนดุริย์วงศ์

ผู้ร้อง: หลวงล่ากุปต์พันธ์ (นาง ปาริษัทลักษ์)

Official Siamese National Anthem since 1839

จึงประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ทำนองเพลงชาติ ให้ใช้ทำนองเพลงของ พระเจนดุริย์คัมแบงที่มีอยู่ ณ กรมศิลปากร

๒. เนื้อร้องเพลงชาติ ให้ใช้บทเพลง ของกองทัพบก ดังต่อไปนี้

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื่อไทย

เป็นประชาธิรัฐของไทยทุกส่วน

อยู่ด้วยคงไว้ได้ทั้งมวล

ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี

ให้ยกย่องแต่ถึงรุ่นไม่คลาด

เอกสารจะไม่ให้ครองนี้

ลงทะเบือดทุกหนาดเป็นชาติพลี

เฉลิมประเทศไทยให้มีชัย ให้ไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช

๒๔๘๙

รัฐนิยมฉบับที่ ๗

เรื่อง ชักชวนให้ชาวไทยร่วมกันสร้างชาติ โดยที่รัฐบาลพิจารณาเห็นว่า การที่ชาติของเรางจะเจริญก้าวหน้าสมความปราถนาอันดีได้ บ่อมอยู่ที่ข้าราชการจะต้องช่วยกันทำงานตามหน้าที่อย่างเข้มแข็งและไฟใจทุกวิถีทางที่จะช่วยสนับสนุนเพื่อน้องชาวไทยให้มีทางประกอบอาชีพ โดยหวังให้ฐานะของคนทุกคนดีขึ้นเป็นสำคัญ

อนึ่ง งานสร้างชาติเป็นงานที่ใหญ่ยิ่งต้องช่วยกันอย่างพร้อมเพรียง ถ้าพี่น้องชาวไทยทุกคนพยายามแล้วหาอาชีพอันสุจริตสำหรับตนเองและครอบครัวโดยไม่เลือกงาน ประกอบการงานของตนให้มีรายได้พอที่จะทำนุบำรุงครอบครัวของตนให้รุ่งเรืองยิ่งขึ้น ก็ย่อมจะทำให้ชาติของเราเจริญรุ่งเรืองโดยมิต้องลงล้ำ การที่พี่น้องชาวไทยช่วยกันทำงาน เช่นนี้ บ่อมได้ชื่อว่าร่วมกันสร้างชาติ คณะรัฐมนตรีจึงลงมติเป็นเอกฉันท์ ให้ประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ ดังต่อไปนี้

“ชาวไทยทุกคนต้องร่วมกันสร้างชาติโดยทุกคน ซึ่งมีกำลังกายดีต้องทำงานประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ไม่ประกอบอาชีพเป็นหลักฐานนั้นว่าเป็นผู้ไม่ช่วยชาติ และไม่ควรได้รับความนับถือของชาวไทยทั่วไป”

ประกาศฯ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

รัฐนิยมฉบับที่ ๘

เรื่อง เพลงสรรเสริญพระบารมี

โดยเหตุที่ได้บัญญัติให้เรียกชื่อประเทศว่า ประเทศไทย รัฐบาลจึงเห็นสมควรแก้ไขบทเพลงสรรเสริญพระบารมี มิให้มีคำว่า สยาม และตัดถอนข้อความ และทำนองให้การทัดรดหมายสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ประกาศเป็นรัฐนิยมแก้ไขบทเพลงสรรเสริญพระบารมีแบบพิดๆ ให้มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้าวพุทธเจ้า	ເຄາມโนິແລະ ຄີຣະການ
ນບພະກົມນິບາດ	ບຣມກັ້ຕຣີຍືໄທບ
ຂອບັນດາດ	ກປະສົງຄົດໃດ
ຈົສີທິມິດັບ	ຫວັງວຽກຖຸທັບ
ດຸຈຄວາຍໄຊຍ	ຫຍີ
ส່ວນທຳນອອັພັບແບບສັງເນັບນັ້ນໃຫ້ຄົນໄວ້ດາມເດີມ	
ປະກາຄາມ ຮັ ວັນທີ ២៦ ພຶມພານ ພຸຫອດັກຮາຍ	
ເມຕະຕະ	

๒๕๔๙

รัฐนิยมฉบับที่ ๙

เรื่อง ภาษาและหนังสือไทยกับหน้าที่พลเมือง

ด้วยรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า การที่ชาติไทยจะดำรงตัวรับและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องให้ภาษาและหนังสือของชาติเป็นส่วนประกอบอันสำคัญ คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ประกาศรัฐนิยมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ชนชาติไทย จะต้องยกย่อง เคราะห์ และนับถือภาษาไทย และต้องรู้สึกเป็นเกียรติยศในการพูดหรือใช้ภาษาไทย

๒. ชนชาติไทย จะต้องดือว่า หน้าที่ของพลเมืองไทยที่ดีประการที่หนึ่งนั้น คือ ศึกษาให้รู้หนังสือไทยอันเป็นภาษาของชาติ อย่างน้อยต้องให้อ่านออกเขียนได้ ประการที่สองชนชาติไทยจะต้องถือเป็นหน้าที่อันสำคัญใน การท่องเที่ยวและสันนิษฐาน แนะนำ ชักจูง ให้พลเมืองที่ยังไม่รู้ภาษาไทย หรือยังไม่รู้พูดสื่อไทย ให้ได้รู้ภาษาไทย หรือให้รู้หนังสือไทยจนอ่านออกเขียนได้

๓. ชนชาติไทย จะต้องไม่ถือเอกสารน้ำที่กำเนิดภูมิคุณนาทีอู่หรือสำเนียงแห่งภาษาพูดที่แบ่งไปตามห้องถีนเป็นเครื่อง แสดงความแตกแยกกัน ทุกคนต้องถือว่า เมื่อเกิดมาเป็นชนชาติไทย ก็มีเลือดไทยและพูดภาษาไทยอย่างเดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันในการกำเนิดต่างห้องที่หรือพูดภาษาไทยด้วยสำเนียงต่างๆ กัน

๔. ชนชาติไทย จะต้องถือเป็นหน้าที่ในการปฏิบัติดินเป็นพลเมืองดีแห่งชาติ ช่วยแนะนำหักหัวนกันสั่งสอนผู้ที่ยังไม่รู้ไม่เข้าใจหน้าที่พลเมืองดีของชาติให้ได้รู้ได้เข้าใจในหน้าที่พลเมืองดีแห่งชาติไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

รัฐนิยมฉบับที่ ๑๐ เรื่องการแต่งกายของประชาชนชาวไทย

ด้วยรัฐบาลได้สังเกตเห็นว่า การแต่งกายของประชาชนชาวไทยในสถานีสถานหรือที่ทุนมุ่นทุนยังไม่สุภาพเรียบร้อยสมกับวัฒนธรรมของชาติไทย

คณะกรรมการศรีจึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ชนชาติไทยไม่พึงปรากฏตัวในที่ทุนมุ่นทุนหรือสถานีสถาน ในเขตเทศบาล โดยไม่ แต่งกายให้เรียบร้อย เช่น นุ่งแต่งกายเก็บซึ้นใน หรือไม่สวมเสื้อหรือนุ่งผ้าคลอยชายเป็นต้น

๒. การแต่งกายที่ถือว่าเรียบร้อยสำหรับประชาชนชาวไทย มีดังต่อไปนี้

ก. แต่งเครื่องแบบตามสิทธิและโอกาสที่จะแต่งได้

ข. แต่งตามแบบสากลนิยมในทำนองที่สุภาพ

ค. แต่งตามประเพณีนิยมในทำนองที่สุภาพ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

รัฐนิยมฉบับที่ ๑๑

เรื่อง กิจประจำวันของคนไทย

ด้วยรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า การรักษาปฏิบัติกิจประจำวันเป็นข้อสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวแก่การผลดุลส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ อันจะเป็นผลให้ประชาชนพลเมืองไทยทั่วไปมีสุขภาพแข็งแรงมั่นคง เป็นกำลังของชาติสืบไป คณะกรรมการศรีจึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ชนชาติไทยพึงแบ่งเวลาในวันหนึ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ปฏิบัติงานที่เป็นอาชีพส่วนหนึ่ง ปฏิบัติภาระส่วนตัวส่วนหนึ่ง และพักผ่อนหลับนอนอีกส่วนหนึ่ง ให้เป็นระเบียบและมีกำหนดเวลาอันเหมาะสมจนเกิดเป็นนิสัย

๒. ชนชาติไทยพึงปฏิบัติกิจประจำวันตามปกติตั้งต่อไปนี้

ก. บริโภคอาหารให้ตรงตามเวลาไม่เกิน ๕ มื้อ

ข. นอนประมาณระหว่าง ๖ ถึง ๘ ชั่วโมง

๓. ชนชาติไทยพึงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ประกอบกิจกรรมของตนโดยไม่หักด้อยและหลีกเลี่ยง กับครอบครัวเพื่อรับประทานอาหารและพักกลางวันไม่เกิน ๑ ชั่วโมง เมื่อพ้นกำหนดเวลาทำงานเวลาเย็น ควรออกกำลังกายโดยเล่นกีฬาอย่างแจ้งวันหนึ่งอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง หรือประกอบกิจกรรมอื่น เช่น ทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ หรือปลูกต้นไม้ เป็นต้น เมื่อชาร์จพลังงานแล้วรับประทานอาหาร

๔. ชนชาติไทยพึงใช้เวลาว่างเวลา空闲คืนทำการงานอันจำเป็นที่คั่งค้างอยู่ให้เสร็จ หรือสอนหนาประศัยกับบุคคลในครอบครัว มิตรสหาย ศึกษาหาความรู้โดยการฟังข่าวทางวิทยุกระจายเสียง อ่านหนังสือ หรือในการมารถพ หรือศึกษาโปรแกรมแล้วแต่โอกาส

๕. ชนชาติไทยพึงใช้เวลาในวันหยุดงานให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ เช่นประกอบกิจในทางศาสนา พิชเชตน์ ทำบุญ ศึกษาหาความรู้ท่องเที่ยว เล่นกีฬาหรือพักผ่อนเป็นต้น

ประกาศมา ณ วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช
๒๕๖๔

รัฐนิยม ฉบับที่ ๑๒ เรื่อง การช่วยเหลือคุ้มครองเด็ก คนชรา หรือคนพิการ

ด้วยรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า ในกรุงรัตนโกสินทร์ แห่งชุมชนนั้น ความมุ่งใจเพื่อแพร่ช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในเยาว์วัย คนชราหรือคนพิการ เป็นวัฒนธรรมอันหนึ่ง ซึ่งบุคคลจักต้องปฏิบัติ

คณะกรรมการได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ ให้ประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ในที่สาธารณะสถานหรือในถนนหลวงให้บุคคลทำการช่วยเหลือคุ้มครองโดยลักษณะที่จะยังความปลอดภัยให้แก่เด็ก คนชราหรือคนพิการในการสัญจรไปมา หรือในการตอบหลักภัยนั้น

๒. ผู้ใดสามารถกระทำการช่วยเหลือคุ้มครองเด็กตามข้อ ๑ ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีวัฒนธรรม ควรได้รับความนับถือของชาวไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช

๒๕๖๔

รัฐนิยมที่ทรงรัฐบาลประกาศใช้เมื่อ ๑๐๐ ปีเศษ ยังมีการปฏิบัติในหมู่ชนชาวไทยอยู่อย่างมั่นคง หรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างเหมาะสม สมควรที่องค์กรภาครัฐ จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และปฏิบัติในหมู่เยาวชน ชาวไทยจนเป็นนิสัย เป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่นำภาคภูมิใจจนถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยเฉพาะในยามที่บ้านเมืองขาดการพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน

